

Markeringen voor bestraling

Het plaatsen van coils

Naar het ziekenhuis? Lees eerst de informatie op www.asz.nl/brmo.

informatie

Inleiding

Binnenkort gaat u bestraald worden. Om de precieze plaats van de bestraling te kunnen vaststellen, krijgt u eerst deze behandeling. Wij bellen u voor het maken van een afspraak. Soms is de afspraak al gemaakt door uw longarts.

In deze folder leest u meer over deze behandeling.

Waarom zijn markeringen nodig?

Een bestraling moet zeer nauwkeurig uitgevoerd worden. Zo wordt voorkomen dat er ook gezond weefsel wordt bestraald. Tijdens het bestralen mag u daarom niet bewegen. Bij het bestralen van longen is dat extra lastig, want tijdens het ademen bewegen uw longen. U kunt dat niet voorkomen.

Coils

Om uw longen heel nauwkeurig te kunnen bestralen, worden er vooraf markeerpunten gemaakt. Het gebied dat bestraald gaat worden, wordt dan 'afgezet' met metalen punten: coils. Dit zijn kleine stukjes opgerold metaaldraad met een doorsnede van enkele millimeters.

De coils worden via uw lies in een bloedvat in uw long geplaatst en blijven daar zitten. Het bestralingstoestel herkent deze markeringen en kan tijdens het bestralen 'meebewegen' met uw ademhaling.

Minder bestralingen nodig

Vergeleken met de 'gewone' manier van bestralen, kan er door coils te gebruiken, heel nauwkeurig worden bestraald. Ook kan er in hoge doseringen worden bestraald. Daardoor zult u veel minder bestralingen nodig hebben.

Vorbereiding

Medicijnen

Gebruikt u de bloedverdunnende medicijnen Sintrommitis (acencoumarol), Marcoumar (fenprocoumon) of NOAC's (nieuwe orale anti coagulantia)? Dan moet u **in overleg met uw specialist** enkele dagen voor de behandeling stoppen met het innemen van deze medicijnen. Alle andere bloedverdunnende medicijnen kunt u zoals gebruikelijk innemen.

Ook alle andere medicijnen mag u innemen zoals u gewend bent.

Nuchter zijn

U mag vanaf 3 uur voor aanvang van de behandeling niet meer eten. U mag wel drinken en vloeibaar voedsel gebruiken, zoals vla, pap of bouillon.

Als u medicijnen gebruikt, mag u deze gebruikelijk innemen.

Meenemen naar het ziekenhuis

We vragen u om het volgende mee te nemen naar het ziekenhuis:

- Een uitdraai van uw actuele medicijngebruik. Dit overzicht kunt u gratis bij uw apotheek opvragen.
- Uw medicijnkaart (als u deze heeft).
- Iets om te lezen voor na het onderzoek.
- Als u daar gebruik van maakt: uw insulinepen.

U hoeft *niet* mee te nemen:

- Pyjama. U krijgt een schortje aan van het ziekenhuis
- Eten en drinken. Dit krijgt u in het ziekenhuis.

We raden u aan om op de dag van de behandeling geen sieraden te dragen. U kunt ze dan na het onderzoek ook niet vergeten.

Vervoer

Na de behandeling mag u zelf geen voertuig besturen. We raden u aan om te regelen dat iemand u komt ophalen.

Zwangerschap

Als u **zwanger** bent of denkt het te zijn, wilt u dan contact opnemen met uw behandelend arts? U hoort dan of de behandeling door kan gaan.

Opname

U meldt zich op het afgesproken tijdstip op de afdeling.

Als voorbereiding op het onderzoek scheert de verpleegkundige uw liezen. Ook krijgt u een infuusnaaldje in uw arm.

Het onderzoek

Beleving

We proberen zo goed mogelijk aan te geven wat u kunt verwachten aan ongemak of pijn als u een onderzoek of behandeling krijgt. Toch beleeft ieder mens dat anders en op zijn eigen manier. Vertel het ons als u ergens tegenop ziet of ongerust bent, dan kunnen we daar nog extra rekening mee houden.

Opzoeken longslagader

Het onderzoek wordt uitgevoerd in het operatiecomplex. De arts die de behandeling uitvoert is niet uw eigen arts, maar een interventie-radioloog die gespecialiseerd is in dit soort behandelingen. De radioloog wordt geassisteerd door twee gespecialiseerd laboranten.

Tijdens de behandeling ligt u op rug op de onderzoekstafel. Eerst wordt uw huid gedesinfecteerd. Daarna krijgt u een steriel laken over u heen. De behandeling wordt uitgevoerd onder plaatselijke verdoving.

De interventie-radioloog zoekt met echografie de liesader op en prikt deze aan met een naald. Vervolgens plaatst hij een toegangsbuisje (een zogeheten sheath) in de ader.

Door dit buisje schuift hij een dunne katheter (een dun slangetje) in uw bloedbaan. Met de katheter zoekt hij de longslagader op.

Wanneer de katheter op de juiste plek ligt, spuit hij contrastmiddel door de katheter en worden er opnames gemaakt.

Plaatsen van de coils

Aan de hand van de gemaakte opnames, bepaalt de interventie-radioloog waar de markeringen moeten komen. De coils worden daarna via de katheter in uw longen geplaatst. Met röntgen-doorlichting wordt het plaatsen van de coils nauwkeurig gevolgd. Meestal worden er drie tot vier coils geplaatst.

Tijdens het plaatsen moet u soms met uw armen omhoog liggen, zodat de interventie-radioloog goed kan zien waar de katheter is. Als dat lastig voor u is, helpt de laborant u hierbij.

Zodra de coils zijn geplaatst, wordt de katheter weer verwijderd. De aangeprikte plaats wordt een paar minuten dichtgedrukt en afgedekt met een pleister.

Het onderzoek duurt meestal 1 tot 1½ uur. Soms duurt het wat langer.

Na het onderzoek

De plaats waar de liesader is aangeprikt wordt gedurende 5 minuten goed dichtgedrukt en daarna afgedekt met een pleister. Als de aangeprikte plaats dicht is, brengen we u terug naar de verpleegafdeling. Afhankelijk van de grootte van het gaatje in de liesader, blijft u 1 tot 2 uur plat in bed liggen.

Het is belangrijk dat u in bed blijft liggen; u laat het been waarvan de liesader is aangeprikt, stil liggen. U mag niet gaan zitten en mag uw been niet buigen. Zo wordt een mogelijke nabloeding voorkomen.

Weer thuis

- U kunt de coils niet voelen en zult er niets van merken.
- Na het onderzoek mag u alles weer eten en drinken. Het is belangrijk dat u na het onderzoek veel drinkt. Het contrastmiddel wordt dan snel uitgeplast.
- De dag na de behandeling mag u de pleister verwijderen en mag u weer douchen.
- De eerste twee dagen na het onderzoek raden wij u aan om het rustig aan te doen en niet zwaar te tillen.
- Vanaf de derde dag na het onderzoek mag u al uw dagelijkse activiteiten weer hervatten.

Vervolgafspraken

Uw longarts is op de hoogte gebracht van de onderzoeksdatum en maakt voor u de vervolgafspraken voor uw bestralingen.

Tot slot

Als u verhinderd bent voor deze behandeling, wilt u dit dan zo snel mogelijk bellen naar de afdeling Radiologie, tel. (078) 654 71 90? De opengevallen plaats kunnen we dan voor een andere patiënt gebruiken.

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Bel dan gerust naar de afdeling Radiologie, tel. (078) 654 71 90. Dat kan van maandag tot en met vrijdag tussen 08.00 - 16.30 uur. We beantwoorden uw vragen graag.

Meer informatie over het Albert Schweitzer ziekenhuis en de verschillende onderzoeken en behandelingen vindt u op onze website www.asz.nl

Geef hier uw mening over deze folder: www.asz.nl/foldertest/

Albert Schweitzer ziekenhuis
september 2021
pavo 1073